DRIE NIEUWE SOORTEN VAN INLANDSCHE

HYMENOPTERA,

BESCHREVEN DOOR

Snellen van Vollenhoven.

De heer G. A. Six, wiens onderzoekingen in de vrije natuur zich niet alleen uitstrekken over alle orden van Insecten, maar ook over Arachniden en Myriapoden en wiens ijver zelfs onze Flora met een vrij groot aantal nieuwe Cryptogamen heeft verrijkt, zond mij in de laatst verloopen maand ten geschenke eene cartonnen doos, waarin, behalve eenige merkwaardige Coleoptera en Hemiptera, ongeveer duizend of misschien meer Hymenoptera bevat waren, allen inlandsch en voor het allergrootste deel in de omstreken van Utrecht gevangen. Ik behoef den lezer niet uit een te zetten hoe aangenaam mij dit cadeau was en hoe ik dadelijk en herhaalde malen op dezen schat van bouwstoffen voor eene gerevideerde naamlijst van inlandsche species zat te turen. Bij de groote menigte mij tot nog toe onbekende soorten, die ik daarin aantrof, kon ik niet nalaten te betreuren, dat de gebrekkige inrigting van 's Rijks Museum van natuurlijke historie mij schier allen tijd ontroofde met verschikkingen en andere minder wetenschappelijke bezigheden, zoodat ik zonder hulp arbeidende in een onoverzienbaar materieel, niet dan met kinderpasjes vooruit kom.

Het zal dus vrij lang duren eer al deze gekorvenen door mij zijn gedetermineerd en, wanneer zij mij nieuw voorkomen, af-

gebeeld en beschreven, opdat men evenwel eenigzins over het belangrijke dezer Utrechtsche verzameling zou kunnen oordeelen, wil ik hier voorloopig de beschrijving geven van drie nieuwe soorten, die ik daarin aangetroffen heb en waarvan ik de eene zelfs niet tot een mij bekend geslacht heb kunnen brengen.

1. *Nematus pectoralis* Voll.

Plaat 10, fig. 1. Vleugel.

Oranjekleurig geel met eenige zwarte vlekken. De kop bol, met eene kleine verhevenheid tusschen de sprieten, die aan de bovenzijde donkerbruin, aan de onderzijde lichtbruin zijn. De bovenlip is regt afgesneden, wit behaard, de punten der bovenkaken zijn bruin. De oogen zijn zwart; de bijoogjes staan in zeer fijne zwarte vlekjes, die door lijntjes onderling vereenigd zijn. De drie lappen van het borststuk op den rug dragen ieder eene kastanjebruine vlek; eene zoodanige bedekt ook den achterrand van het schildje. Het middengedeelte der borst is bedekt met eene glanzige, als verlakte zwarte vlek. De rug van den metathorax en van het abdomen zijn zwart, behalve de witte ruggekorreltjes, de witte driehoekige insnijding tusschen segment 1 en 2 en de hooggeele basis der ringen. De zaag en legboor zijn zwart, de staafjes geel met fijne zwarte spits; de pooten geel met uitzondering van een zeer fijn zwart streepje aan de onderzijde der dijen. De klaauwtjes bruin.

De vleugels zijn doorschijnend, met microscopische haartjes bedekt en daardoor eenigzins grauw van tint. Hun radius, cubitus en de, beiden verbindende, dwarsader zijn wit, desgelijks het stigma, doch met een bruingelen tint. De overige aderen zijn zwart, doch bij eenigen ontbreekt het pigment, waardoor een gedeelte der ader onzigtbaar wordt, namelijk in de aderen, die de cubitaalcellen van elkander scheiden en in de beide terugloopende aderen.

Lengte 7 millimeter.

Ik heb in Augustus te Brummen een dergelijk vrouwelijk voorwerp aangetroffen, dat zich echter door wat meer zwart op den schedel en bruine achtertarsen onderscheidde.

Het naast verwant is stellig Hartig's *Nematus pallicercus* (*Blatt- und Holzw.* p. 190), doch van onze soort door de volgende kenmerken onderscheiden. Bij *Pallicercus* zijn de wangen en het achterhoofd zwart, alsmede een zeer groote vlek op het voorhoofd. De staafjes zijn zeer lang en lichtbruin; de spits der achterscheenen en de achtertarsen zijn zwart; de laatste leden der voortarsen bruin, maar vooral — het stigma is blaauwachtig zwart aan de basis.

2. *Eucoila inflata* Voll.

Plaat 10, fig. 2 en 3.

Het geslacht *Eucoila* Westwood, behoort tot de afdeeling der Figitiden of Parasiten onder de Galwespen (*Cynipidea*), bij welke de radiaalcel nagenoeg den vorm aanneemt van een gelijkzijdigen driehoek. In deze afdeeling onderscheidt zich *Eucoila* door dien het eerste segment van het achterlijf grooter is dan alle anderen te zamen, even als bij de ware galwespen van het geslacht *Cynips*. De mannetjes hebben 15 leedjes in de sprieten, de wijfjes 13. Het schildje is zeer sterk uitpuilend en met een indruksel aan de spits voorzien.

Ofschoon ik dit laatste kenmerk bij de zeer kleine voorwerpen, die ik niet zoodanig onder het microscoop kon brengen dat zij mij het midden van den rug vertoonden, niet heb kunnen onderscheiden, vertrouw ik toch dat zij tot het genoemde geslacht behooren, en wel zoo veel te meer daar Dr. J. Giraud in zijne *Enumération des Figitides de l'Autriche*[1] mede eene *Eucoila* beschrijft, bij welke een der leedjes van de sprieten (daar het vierde) buitengewoon verdikt is.

Kop met de sprieten en pooten oranjekleurig geel; oogen grijs, kaken bruinachtig. Sprieten van 15 leedjes; het 1e eenigzins napvormig, het 2e kleiner, cylindrisch, het 3e tweemaal zoo lang en tweemaal zoo breed als de beide eersten, boonvormig, aan de onderzijde behaard; het vierde tot 14e cylindervormig, lang-

---

[1] Verhandlungen der K. K. zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien, Jahrg. 1860. Band X.

Inlandsche Hymenoptera